

V Bruseli 6. júla 2021
(OR. en)

10152/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0159 (NLE)**

**ECOFIN 638
CADREFIN 333
UEM 173
FIN 514**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Grécka

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2021/...

Z ...

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Grécka

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

keďže:

- (1) Pandémia ochorenia COVID-19 má rušivý vplyv na hospodárstvo Grécka. V roku 2019 dosahovalo Grécko hrubý domáci produkt na obyvateľa (ďalej len „HDP“) na obyvateľa na úrovni 55 % priemeru Únie. Z prognózy Komisie z jari 2021 vyplýva, že reálny HDP Grécka v roku 2020 klesol o 8,2 % a v rokoch 2020 a 2021 by mal kumulatívne klesnúť o 4,5 %. K dlhodobým aspektom, ktoré budú zo strednodobého hľadiska ovplyvňovať ekonomickú výkonnosť, patrí najmä vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti, nízky rast produktivity z dôvodu koncentrácie hospodárskych činností v tradičných odvetviach a odvetviach s nízkou mierou inovácií. Navyše vo sfére súkromných investícií je prekážkou vysoké regulačné zaťaženie, byrokracia, ako aj pomalý a neefektívny justičný systém.

- (2) Rada 9. júla 2019 a 20. júla 2020 adresovala Grécku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada konkrétne v roku 2019 odporúčala, aby Grécko v rokoch 2019 a 2020 prijalo opatrenia s cieľom: a) dosiahnuť udržateľné oživenie hospodárstva a odstrániť nadmerné makroekonomické nerovnováhy pokračovaním a dokončovaním reforiem v súlade so záväzkami, ktoré boli prijaté po skončení programu na zasadnutí Euroskupiny 22. júna 2018 (odporúčanie pre danú krajinu 1 z roku 2019)¹; a b) zamerať hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na udržateľnú dopravu a logistiku, ochranu životného prostredia, energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie a projekty v oblasti energetického prepojenia, digitálne technológie, výskum a vývoj, vzdelávanie, zručnosti, zamestnateľnosť, zdravie a obnovu mestských oblastí, a to s ohľadom na regionálne rozdiely a potrebu zabezpečiť sociálne začlenenie (odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2019). V roku 2020 Rada odporúčala, aby Grécko v rokoch 2020 a 2021 prijalo opatrenia s cieľom: a) prijať všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia v súlade so všeobecnou únikovou doložkou Paktu rastu a stability; keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií; posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti a zabezpečiť primeraný a rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti (odporúčanie pre danú krajinu 1 z roku 2020); b) zmierniť vplyv krízy na zamestnanosť a sociálnu oblasť, a to aj zavedením takých opatrení, akými sú napríklad režimy skráteného pracovného času a zabezpečenie účinnej aktivačnej podpory (odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2020);

¹ Tieto politické záväzky sa týkajú štrukturálnych reforiem, ktoré sa začali v rámci programov makroekonomických úprav s cieľom zlepšiť fungovanie gréckeho hospodárstva a ktorých harmonogram vykonávania siaha do polovice roka 2022. Monitorujú sa pod sprísneným dohľadom a na základe štvrtročných preskúmaní pokroku a zameriavajú sa najmä na oblasti a) fiškálnych a fiškálno-štrukturálnych politík; b) sociálneho zabezpečenia; c) finančnej stability; d) trhu práce a trhov s výrobkami; e) Helénskej spoločnosti pre majetok a účasti a privatizácie a f) modernizácie verejnej správy.

c) urýchlene zaviesť opatrenia na zabezpečenie likvidity a nepretržitého toku úverov a iných finančných prostriedkov do hospodárstva s osobitným zameraním sa na malé a stredné podniky, ktoré sú najviac postihnuté krízou; čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora zamerané na podporu oživenia hospodárstva; zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na bezpečnú a udržateľnú dopravu a logistiku, čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie, environmentálnu infraštruktúru a digitálne zručnosti a digitálnu infraštruktúru s veľmi vysokou kapacitou; zlepšiť účinnosť a digitalizáciu verejnej správy a podporiť digitálnu transformáciu podnikov (odporúčanie pre danú krajinu 3 z roku 2020); a d) pokračovať v reformách a dokončiť ich v súlade so záväzkami, ktoré boli prijaté po skončení programu na zasadnutí Euroskupiny 22. júna 2018, s cieľom obnoviť činnosti vedúce k udržateľnému oživeniu hospodárstva v nadväznosti na postupné uvoľňovanie obmedzení zavedených v dôsledku vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 (odporúčanie pre danú krajinu 4 z roku 2020). Komisia na základe posúdenia pokroku dosiahnutého v čase predloženia plánu obnovy a odolnosti vo vykonávaní týchto odporúčaní pre danú krajinu dospela k záveru, že Grécko podstatne pokročilo, pokiaľ ide o odporúčania týkajúce sa účinného riešenia pandémie, a to aj vykonávaním opatrení ako režimy skráteného pracovného času a zabezpečenie likvidity zasiahnutým podnikom, ako aj pokiaľ ide o odporúčanie pokračovať v reformách a dokončiť ich v súlade so záväzkami, ktoré boli prijaté po skončení programu na zasadnutí Euroskupiny 22. júna 2018.

- (3) Komisia 2. júna 2021 uverejnila hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011¹ týkajúce sa Grécka. Komisia na základe svojej analýzy dospela k záveru, že v Grécku existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy súvisiace najmä s vysokým dlhom verejnej správy, neúplným obnovením vonkajšej rovnováhy a vysokým podielom nesplácaných úverov v kontexte vysokej nezamestnanosti a nízkeho potenciálneho rastu.
- (4) V odporúčaní Rady o hospodárskej politike eurozóny sa členským štátom eurozóny odporúča, aby prijali opatrenia, a to aj prostredníctvom ich plánov obnovy a odolnosti, ktorými okrem iného zabezpečia nastavenie politiky, ktoré podporuje obnovu, a aby ďalej zlepšovali konvergenciu, odolnosť a udržateľný a inkluzívny rast. V odporúčaní Rady sa takisto členským štátom eurozóny odporúča, aby posilňovali vnútroštátne inštitucionálne rámce, zabezpečili makrofinančnú stabilitu, dobudovali hospodársku a menovú úniu a posilnili medzinárodnú úlohu eura.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (5) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Grécko predložilo Komisii 27. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Po tomto predložení nasledoval konzultačný proces s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zodpovednosť štátu za plány obnovy a odolnosti je základom ich úspešnej realizácie a trvalého vplyvu na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôveryhodnosti na európskej úrovni. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.
- (6) Plány obnovy a odolnosti by mali napĺňať všeobecné ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 (ďalej len „mechanizmus“) a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094¹ s cieľom podporiť obnovu po kríze spôsobenej ochorením COVID-19. Mali by podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie tým, že budú prispievať k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.

¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

- (7) Plnenie plánov obnovy a odolnosti členských štátov bude predstavovať koordinované úsilie zahŕňajúce reformy a investície v rámci Únie. Vďaka koordinovanému a súbežnému vykonávaniu a vďaka realizácii cezhraničných a viacnárodných projektov sa takéto reformy a investície budú navzájom posilňovať a vytvoria pozitívne externality v rámci Únie. Približne jedna tretina vplyvu mechanizmu na rast a tvorbu pracovných miest v členských štátoch teda bude externalitou pochádzajúcou z iných členských štátov.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (8) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.1 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 uvedeného nariadenia, pričom zohľadňuje osobitné výzvy, ktorým čelí dotknutý členský štát, a finančné prostriedky pridelené dotknutému členskému štátu, ako aj požadovanú úverovú podporu.

- (9) V článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa stanovuje, že rozsah uplatňovania mechanizmu by sa mal vzťahovať na oblasti politiky európskeho významu rozdelené do šiestich pilierov: a) zelená transformácia; b) digitálna transformácia; c) inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast vrátane hospodárskej súdržnosti, pracovných miest, produktivity, konkurencieschopnosti, výskumu, vývoja a inovácií a dobre fungujúceho vnútorného trhu so silnými malými a strednými podnikmi (ďalej len „MSP“); d) sociálna a územná súdržnosť; e) zdravie a ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť s cieľom okrem iného zvyšovať pripravenosť na krízy a schopnosť reakcie na krízy a f) politiky pre budúcu generáciu, deti a mladých ľudí, ako sú vzdelávanie a zručnosti. Reformy a investície zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti prispievajú ku všetkým šiestim uvedeným pilierom. Okrem toho sú piliere c), d), e) a f) navzájom celkovo vyvážené. Plán obnovy a odolnosti preto do značnej miery predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu Grécka.

- (10) Konkrétnejšie, pokiaľ ide o zelenú transformáciu, plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia zamerané na posun Grécka smerom k nízkouhlíkovému energetickému modelu, zníženie emisií skleníkových plynov, rozsiahlejšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie, podporu energetickej efektívnosti a energetickej obnovy budov, zavedenie udržateľných druhov dopravy a ochranu prírodného prostredia. Reformy a investície do digitálnej transformácie sa týkajú podpory pripojiteľnosti a širokopásmového pokrytia, digitalizácie verejnej správy a kľúčových hospodárskych odvetví, ako aj rozvoja digitálnych infraštruktúr a digitálnych zručností. V záujme udržania inteligentného a inkluzívneho rastu sa v pláne obnovy a odolnosti stanovujú opatrenia na posilnenie súkromných investícií, vrátane investícií určených pre MSP, zlepšenie podnikateľského prostredia, stimulovanie výkonnosti v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, zvýšenie zamestnanosti a prepojenie zručností s pracovnými miestami, ako aj na zvýšenie efektívnosti verejnej správy a justičného systému. Okrem toho sa cez ciele intervencie určené na posilnenie sociálnej súdržnosti riešia výzvy súvisiace s účasťou na trhu práce, rozvojom zručností a rovnosťou príležitostí, pričom viaceré investície podporujú územnú súdržnosť. Okrem toho v záujme zmiernenia nepriaznivých otrasov a pre potreby lepšej reakcie na krízy plán obnovy a odolnosti obsahuje akcie na riešenie dlhodobých otázok týkajúcich sa systému zdravotnej starostlivosti a systému sociálnej ochrany (sociálna odolnosť), posilnenie udržateľnosti verejných príjmov, odolnosti finančného sektora a diverzifikácie hospodárskych činností (ekonomická odolnosť) a zabezpečenie efektívnej verejnej správy a riadnej správy vecí verejných (inštitucionálna odolnosť). Pokiaľ ide o politiky pre budúcu generáciu, reformy a investície na všetkých úrovniach vzdelávania sú zamerané na digitalizáciu procesov a infraštruktúr a rozvoj digitálnych zručností mladých ľudí, zatiaľ čo iné opatrenia sa zameriavajú na vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve.

- (11) Grécko plánuje podporovať súkromné investície prostredníctvom úverového nástroja, v ktorom by sa mali využiť tieto distribučné kanály: a) medzinárodné finančné inštitúcie, prostredníctvom operačných dohôd; b) komerčné banky, prostredníctvom verejnej výzvy na výber; c) platforma vlastného kapitálu, prostredníctvom dohody o mandáte; a d) národná zložka vo fonde InvestEU, prostredníctvom dohody o príspevku. Uvedené dohody a výzva na výber komerčných bánk by mali obsahovať ustanovenia o podmienkach účasti podporovaných spoločností, aby sa zabezpečil súlad s nariadením (EÚ) 2021/241 a technickým usmernením uvedeným v oznámení Komisie s názvom „Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady ‚výrazne nenarušiť‘ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti“¹ (ďalej len „technické usmernenie k zásade ‚výrazne nenarušiť‘“), v zmysle ktorých sa vyžaduje používať overovanie udržateľnosti, zoznam vylúčení, povinné kontroly dodržiavania právnych predpisov v prípade transakcií oslobodených od overovania udržateľnosti nezávislým audítorom a výber činností v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi v oblasti životného prostredia. Záväzok medzinárodných finančných inštitúcií, komerčných bánk a fondu InvestEU investovať finančné prostriedky na podporu transformácie v súvislosti so zmenou klímy a digitálnej transformácie by sa mal plniť uplatňovaním metodiky uvedenej v prílohách VI a VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241, zatiaľ čo nezávislí audítori by mali overovať súlad so zásadou „výrazne nenarušiť“ a s klimatickými a digitálnymi cieľmi podľa nariadenia (EÚ) 2021/241.

¹ Ú. v. EÚ C 58, 18.2.2021, s. 1.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaníach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (12) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti prispeje k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaníach pre danú krajinu adresovaných Grécku vrátane ich fiškálnych aspektov, ako aj v odporúčaníach vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra. Pokiaľ ide o odporúčanie pre danú krajinu 1 z roku 2019 a odporúčanie pre danú krajinu 4 z roku 2020, budú sa naďalej pod sprísneným dohľadom monitorovať politiky zamerané na riešenie osobitných záväzkov, ktoré Grécko prijalo na zasadnutí Euroskupiny 22. júna 2018.
- (13) Odporúčania týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na pandémie možno považovať za odporúčania, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti plánu obnovy a odolnosti Grécka. V súlade s ustanoveniami všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu a v reakcii na pandémie ochorenia COVID-19 a súvisiaci hospodársky pokles Grécko prijalo rozpočtové opatrenia s cieľom posilniť kapacitu svojho systému zdravotnej starostlivosti, zamedziť šíreniu pandémie a poskytnúť pomoc tým jednotlivcom a odvetviam, ktoré boli obzvlášť zasiahnuté. Táto rázna politická reakcia zmiernila pokles HDP, čo zase pribrzdilo nárast deficitu verejných financií a verejného dlhu.

- (14) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej časti hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaniach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Grécku v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020, najmä pokiaľ ide o kvalitu a udržateľnosť verejných financií; dostupnosť a odolnosť systému zdravotnej starostlivosti; aktívne politiky trhu práce; politiky na podporu verejných a súkromných investícií v oblasti vzdelávania, zručností a zamestnateľnosti; výskumu a vývoja; bezpečnú a udržateľnú dopravu a logistiku, čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie vrátane projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a prepojení; environmentálnu infraštruktúru; obnovu mestských oblastí; a digitálnu transformáciu verejnej správy a podnikov. Plán obnovy a odolnosti zahŕňa aj značný počet opatrení na riešenie výziev v oblasti fiškálnych štrukturálnych politík, sociálneho zabezpečenia, finančnej stability, trhu práce a trhu s výrobkami, ako aj modernizácie verejnej správy, ktorými sa rozvíjajú, rozširujú a plnia záväzky prijaté po ukončení programu. Keďže sa plán obnovy a odolnosti výrazne zameriava na politiky zacielené na podporu investícií, zamestnanosti a produktivity, v strednodobom horizonte sa očakáva, že jeho realizácia podporí obnovu, a tým prispeje k dosiahnutiu obozretnej fiškálnej pozície a zabezpečeniu udržateľnosti dlhovej služby v súlade s príslušným odporúčaním pre danú krajinu (odporúčanie pre danú krajinu 1 z 2020). Navrhované aktívne politiky trhu práce sú rôznorodé a sú zamerané na skupiny, ktoré potrebujú podporu, s cieľom vytvárať pracovné miesta a zároveň prispievať k zelenej transformácii (odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2020). Plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia na riešenie dôležitých výziev týkajúcich sa gréckeho systému vzdelávania a predpokladá značné investície do zručností prostredníctvom celoživotného vzdelávania s významným zameraním na digitálnu transformáciu v oboch segmentoch vzdelávania (odporúčanie pre danú krajinu 3 z roku 2020 a odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2019). Navrhujú sa ciele opatrenia na podporu sociálnej integrácie zraniteľných skupín vrátane osôb so zdravotným postihnutím a bezdomovcov, Rómov a osôb žijúcich v extrémnej chudobe, zatiaľ čo niekoľko opatrení je zameraných na podporu účasti žien na trhu práce (odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2020).

- (15) V pláne obnovy a odolnosti sa predpokladá prednostné vykonávanie pripravených verejných investičných projektov a podpora súkromných investícií v prioritných odvetviach vrátane tých, ktoré prispievajú k digitálnej a zelenej transformácii, prostredníctvom opatrení súvisiacich s energetickou efektívnosťou, udržateľnou dopravou, ochranou životného prostredia a obnovou mestských oblastí, ktoré zodpovedajú súvisiacim výzvam v súlade s odporúčaniami pre danú krajinu týkajúcimi sa verejných a súkromných investícií (odporúčanie pre danú krajinu 3 z roku 2020 a odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2019). Plán obnovy a odolnosti navyše pomáha riešiť výzvy spojené s digitalizáciou verejnej správy a podnikov (odporúčanie pre danú krajinu 3 z roku 2020 a odporúčanie pre danú krajinu 2 z roku 2019). Plán obnovy a odolnosti stavia na kľúčových štrukturálnych reformách, ktoré sa začali v rámci programov makroekonomických úprav s cieľom zlepšiť širšie fungovanie hospodárstva a ktoré sa v súčasnosti monitorujú na základe rámca sprísneného dohľadu, a dopĺňa ich. V pláne obnovy a odolnosti sa navrhujú ambiciózne reformy podnikateľského prostredia, politiky trhu práce a sociálnej politiky, systému zdravotnej starostlivosti a verejnej správy vrátane daňovej správy a súdnictva. Tieto reformy sú doplnené investíciami podporujúcimi ich vykonávanie (odporúčanie pre danú krajinu 4 z roku 2020 a odporúčanie pre danú krajinu 1 z roku 2019).

- (16) Očakáva sa, že realizácia plánu obnovy a odolnosti riešením uvedených výziev zároveň prispeje aj k náprave makroekonomických nerovnováh uvedených v odporúčaniach z rokov 2019 a 2020 vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, ktorým Grécko čelí, najmä pokiaľ ide o vysoký dlh verejnej správy, neúplnú obnovu vonkajšej rovnováhy a vysokú mieru nesplácaných úverov, a to v kontexte vysokej nezamestnanosti a nízkeho potenciálneho rastu.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

- (17) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť Grécka, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politík pre deti a mládež, a značne zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Grécka aj Únie.

- (18) Zo simulácií útvarov Komisie vyplýva, že plán obnovy a odolnosti spolu s ostatnými opatreniami Nástroja Európskej únie na obnovu má potenciál zvýšiť do roku 2026 reálny HDP Grécka o 2,1 až 3,3 %, pričom nezahŕňajú možný pozitívny vplyv štrukturálnych reforiem, ktorý môže byť podstatný. Plán obnovy a odolnosti vychádza z komplexného plánu rozvoja gréckeho hospodárstva vydaného v novembri 2020 a je s ním v súlade. Ako taký rieši hlavné prekážky ovplyvňujúce dlhodobý rast v Grécku, ako sú najmä značná investičná medzera a potreba zlepšiť kvalitu vzdelávania, ako aj efektívnosť a kvalitu verejnej správy a justičného systému. Realizácia plánovaných aktívnych politík trhu práce, rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností má potenciál zvýšiť účasť na trhu práce a zamestnanosť, vrátane zamestnanosti žien.
- (19) Očakáva sa, že viaceré opatrenia zvýšia produktivitu hospodárstva. Cieľom niektorých reforiem je zlepšiť podnikateľské prostredie a uľahčiť podnikanie, a toto úsilie dopĺňajú pokroky v digitalizácii. Očakáva sa, že verejná správa sa zmodernizuje a zníži sa regulačná a administratívna záťaž, zatiaľ čo zlepšenia v daňovej správe by mali pomôcť vytvoriť daňové prostredie priaznivejšie pre rast. Plán obnovy a odolnosti obsahuje ambiciózny program na zlepšenie účinnosti a kvality justičného systému prostredníctvom digitalizácie, revízie súdnych máp a projektov investujúcich do fyzického a ľudského kapitálu. Okrem toho sa očakáva, že dodatočné finančné prostriedky poskytnuté súkromnému sektoru prostredníctvom úverového nástroja podnikania súkromné investície.

- (20) V pláne obnovy a odolnosti sa prezentuje komplexný súbor opatrení na riešenie nedostatkov trhu práce a zlepšenie sociálnej súdržnosti. Tieto opatrenia by mali podľa očakávaní budovať kapacity inštitúcií pôsobiacich v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti. Takisto sa očakáva, že revíziou zákonníka práce a zvýšením účinnosti verejnej správy prostredníctvom digitalizácie a lepšieho monitorovania trhu práce sa zníži zraniteľnosť voči otrasom. Tieto opatrenia by ďalej podľa očakávaní mali prispieť k súdržnosti tým, že podporia účasť na trhu práce, a to aj pre zraniteľné skupiny.
- (21) Očakáva sa, že realizácia plánu obnovy a odolnosti účinne prispeje k riešeniu mnohých výziev v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti, ktoré sú relevantné z hľadiska vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv. Na podporu rovnosti príležitostí a prístupu na trh práce sa v pláne obnovy a odolnosti počíta s novou stratégiou celoživotného vzdelávania a modernizáciou systému zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie. Reformou by sa prepracovali a zmodernizovali súčasné roztrieštené programy, vytvorili by sa nové učebné plány prepojené s potrebami trhu práce a vznikol by rámec hodnotenia pre poskytovateľov programov zvyšovania úrovne zručností. Predpokladajú sa aj investície do ďalšieho zlepšovania odborného vzdelávania a prípravy. V záujme zlepšenia dynamiky trhu práce Grécko plánuje aj významné investície do programov zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie.

Zásada „výrazne nenarušiť“

- (22) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti zabezpečí, že žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele (hodnotenie A) v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852¹ (zásada „výrazne nenarušiť“).
- (23) Očakáva sa, že v rámci plánu obnovy a odolnosti sa zaistí, že žiadne opatrenie nespôsobí významné narušenie žiadneho zo šiestich environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852, ktorými sú zmiernenie zmeny klímy; adaptácia na zmenu klímy; udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov; obehové hospodárstvo; prevencia a kontrola znečisťovania a ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov. Grécko poskytlo odôvodnenia v súlade s technickým usmernením k zásade „výrazne nenarušiť“. Grécko navrhlo v prípade potreby zaviesť zmierňujúce opatrenia s cieľom zabrániť výraznému narušeniu, čo by sa malo zabezpečiť prostredníctvom príslušných míľnikov a cieľov.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (24) Osobitná pozornosť sa venuje horizontálnym schémam vrátane tých, na ktoré sa plánuje využiť úver, pri ktorých sú požiadavky na súlad so zásadou „výrazne nenarušiť“ zakotvené do návrhu daných schém a mali by byť uvedené v rámci míľníka alebo cieľa.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (25) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.5 prílohy A) účinne prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu klimatických cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 37,5 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia je plán obnovy a odolnosti v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na rok 2030.
- (26) Očakáva sa, že reformy a investície významne prispievajú k dosiahnutiu cieľov Grécka v oblasti dekarbonizácie a energetickej transformácie, ako sa stanovuje v národnom energetickom a klimatickom pláne a v pláne uhlíkovej neutrality do roku 2050, čím zároveň prispievajú aj k cieľu Únie v oblasti klímy a environmentálnym cieľom. Viaceré investície, ktoré prispievajú k zelenej transformácii, sú zakotvené v širších národných plánoch, ako sú stratégia dlhodobej obnovy, stratégia nakladania s odpadmi, opätovné zalesňovanie, obehové hospodárstvo a biodiverzita, a očakáva sa ich implementácia v záujme vykonávania týchto stratégií.

- (27) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia na riešenie viacerých výziev v oblastiach zelenej transformácie. Pokiaľ ide o čistú energiu, plán obnovy a odolnosti obsahuje reformy aj investície, ktoré by mali zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie v gréckom energetickom mixe. Plánujú sa rozsiahle investície, ktoré by mali zlepšiť energetickú efektívnosť starších obytných budov v Grécku a ktoré sa doplnia akciami zameranými na energeticky chudobné domácnosti. Ďalší významný prínos v oblasti klímy a životného prostredia sa zabezpečí opatreniami na podporu udržateľnej mobility prostredníctvom reforiem aj investícií, od ktorých sa očakáva zlepšenie mestskej verejnej dopravy a skvalitnenie infraštruktúry pre elektrické vozidlá. Plán obnovy a odolnosti obsahuje investície, ktoré by mali podľa očakávaní slúžiť na podporu biodiverzity prostredníctvom opätovného zalesňovania s cieľom obnoviť degradované lesné ekosystémy, ako aj na posilnenie ochrany životného prostredia zavedením systému monitorovania rastlinných a živočíšnych druhov a typov biotopov. Súčasťou plánu obnovy a odolnosti sú investície do udržateľného poľnohospodárstva, ktorými by sa mali podporiť inovácie a zaistiť ochrana životného prostredia zlepšovaním environmentálneho profilu poľnohospodárskych podnikov a zmierňovaním účinkov zmeny klímy. Napokon úverový nástroj by sa mal zameriavať na činnosti súvisiace s klímou vo vybraných oblastiach intervencie, ako je energetická efektívnosť a demonštračné projekty pre súkromný sektor s výraznými úsporami energie alebo so znížením emisií skleníkových plynov, kapacita nových obnoviteľných zdrojov energie (solárna a veterná) a inteligentné energetické systémy.

- (28) Pokiaľ ide o environmentálne ciele stanovené v nariadení (EÚ) 2020/852, plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia na zmierňovanie zmeny klímy, ktorými by sa malo dosiahnuť zníženie emisií skleníkových plynov, najmä prostredníctvom zlepšenia energetickej efektívnosti budov. Plán obnovy a odolnosti obsahuje niekoľko opatrení súvisiacich s adaptáciou na zmenu klímy vrátane vypracovania miestnych mestských plánov, od ktorých sa očakáva uľahčenie obnovy miest, zvýšenie odolnosti miest proti zmene klímy a posilnenie infraštruktúry na zmierňovanie povodní. Okrem toho sú opatrenia týkajúce sa zásobovania vodou a komunálnych odpadových vôd spojené s osobitnými cieľmi, prostredníctvom ktorých by sa mal znížiť únik vody a spotreba energie, čo prispeje k udržateľnejšiemu využívaniu vodných zdrojov. Napokon, pokiaľ ide o biodiverzitu, plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenie na opätovné zalesňovanie, na základe ktorého sa podľa očakávaní rozšíri zalesnená plocha o 16 500 ha, pričom sa budú vysádzať väčšinou pôvodné druhy stromov.

Príspevok k digitálnej transformácii

- (29) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.6 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) účinne prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu cieľov v digitálnej oblasti pripadá suma, ktorá predstavuje 23,3 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241.

- (30) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia týkajúce sa oblastí digitálnej transformácie, riešia sa v ňom súvisiace výzvy a celkovo je dobre zosúladený s kľúčovými cieľmi digitálnej stratégie Únie a prioritami súvisiacimi s digitalizáciou stanovenými Komisiou v ročnej stratégii udržateľného rastu na rok 2021. Tieto opatrenia riešia pripojiteľnosť, interoperabilitu pri navrhovaní verejných služieb, kybernetickú bezpečnosť, umelú inteligenciu, rozvoj digitálnych zručností, dostupnosť otvorených údajov a posilnenie postavenia a rovnakú účasť žien, starších osôb a zraniteľných skupín v digitálnom veku. Komponent 2.1 plánu obnovy a odolnosti zahŕňa investície na uľahčenie inštalácie infraštruktúry optickej siete v budovách, rozvoja sietí 5G pokrývajúcich všetky hlavné grécke diaľnice, kladenia podmorských káblov s cieľom budovať prepojenie s gréckymi ostrovmi a s Cyprom, ako aj na uľahčenie využívania vesmírnych technológií a aplikácií. Reformami sa zavádza rámec potrebný na uľahčenie prechodu na rýchle širokopásmové pripojenie a prechodu na technológiu 5G. Opatrenia v komponente 2.2 sa zameriavajú na digitálnu transformáciu subjektov verejného sektora, pokiaľ ide o archívy a rozšírené digitálne služby, zlepšenie pracovných procesov, zvýšenú interoperabilitu medzi systémami a údajmi, stratégie a politiky v oblasti kybernetickej bezpečnosti a správy údajov, ako aj na rozšírené využívanie pokročilých technológií, ako sú cloud computing a big data. Cieľom komponentu 2.3 v kombinácii s opatreniami v komponente 4.1 je podporiť zavádzanie digitálnych technológií v podnikoch, najmä MSP, riešením kľúčových výziev s ohľadom na digitálnu integráciu. Očakáva sa, že tieto iniciatívy umožnia vytvoriť digitálny podnikateľský ekosystém a podporia MSP v prístupe k digitálnym službám, platformám údajov a dátovým priestorom, ako aj k novým technológiám v oblasti registračných pokladní a terminálov na predajnom mieste (POS terminálov).

V spojení s ďalšími opatreniami v komponentoch 4.1 a 4.6 sa očakáva, že opatrenia v komponente 2.3 prispievajú k digitálnej transformácii gréckeho priemyslu, urýchleniu jeho prechodu na Priemysel 4.0 a transformácii obchodných modelov podnikov s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť a odolnosť. Plán obnovy a odolnosti v komponente 3.2 zahŕňa aj opatrenia zamerané na preklenutie súčasnej digitálnej priepasti v rozmere týkajúcom sa ľudského kapitálu, a to modernizáciou a vylepšením systému celoživotného vzdelávania a zabezpečením zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie pracovnej sily, ktoré zodpovedajú potrebám trhu, so zameraním na digitálne zručnosti. Očakáva sa, že takéto opatrenia prispievajú k preklenutiu digitálnej priepasti a posilneniu základnej digitálnej gramotnosti všetkých obyvateľov. Napokon úverový nástroj by sa mal zameriavať na činnosti súvisiace s digitálnymi technológiami vo viacerých oblastiach intervencie, najmä prostredníctvom investícií do sietí širokopásmového pripojenia s veľmi vysokou kapacitou, investícií zameraných na digitalizáciu MSP aj veľkých podnikov, investícií do vývoja a zavádzania kyberneticko-bezpečnostných technológií, pokročilých digitálnych technológií a iných typov infraštruktúry IKT.

- (31) Opatrenia plánu obnovy a odolnosti súvisiace s digitálnou transformáciou podľa všetkého náležite zodpovedajú nedostatkom Grécka v digitálnej oblasti identifikovaným v indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI). Očakáva sa, že tieto opatrenia účinne doplnia existujúce národné plány a iniciatívy a celkovo významne prispievajú k digitálnej transformácii gréckeho hospodárstva a spoločnosti tým, že prispievajú k zlepšeniu konkurencieschopnosti a odolnosti hospodárstva a zároveň zabezpečia inkluzívnosť. Tieto opatrenia navyše podľa očakávaní prinesú transformačnú zmenu a budú mať trvalý vplyv.

Trvalý vplyv

- (32) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať na Grécko do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.

- (33) Plán obnovy a odolnosti obsahuje súbor reforiem, od ktorých sa očakáva, že prinesú trvalé zmeny v politikách a uľahčia ich účinné vykonávanie. Reformy na zníženie administratívnej záťaže pri podnikaní a zlepšenie kvality regulačných opatrení vedú k vytvoreniu rovnakých podmienok pre podniky a uvoľneniu investičného potenciálu Grécka. Na tento účel by mali opatrenia na posilnenie dohľadu nad trhom uľahčiť účinné presadzovanie politiky. Pokiaľ ide o energetickú politiku, cieľom racionalizácie postupu udeľovania povolení pre zariadenia využívajúce obnoviteľné zdroje energie (OZE) je riešiť otázku dlhého trvania procesov pri zavádzaní OZE a podporiť zelenú transformáciu Grécka pri súčasnom dodržiavaní právnych predpisov v oblasti životného prostredia. Reformy vo finančnom sektore majú za cieľ podporiť rozhodovacie procesy pri poskytovaní úverov a trh s nespĺcanými úvermi riešením otázky informačných asymetrií a posilniť kapitálové trhy, čím sa zvýši ekonomická odolnosť Grécka voči budúcim otrasom. Očakáva sa, že významnými iniciatívami na zlepšenie systému správy na všetkých úrovniach verejnej správy, modernizáciou postupov naboru zamestnancov a posilnením vnútroštátneho rámca verejného obstarávania a protikorupčného rámca sa vyriešia základné štrukturálne nedostatky. Zámerom významných reforiem justičného systému je modernizácia systému a zvýšenie jeho účinnosti a kvality, a to aj prostredníctvom revízie súdnej mapy, digitalizácie a zvyšovania úrovne zručností sudcov a súdnych úradníkov.

- (34) Cieľom investícií zahrnutých v pláne obnovy a odolnosti je riešiť základné príčiny identifikovaných kľúčových výziev, pričom z finančného a rozpočtového hľadiska sa zdajú byť udržateľné. Predpokladá sa veľký počet investícií do digitálnej infraštruktúry pre verejnú správu, a to tak na centrálnej úrovni, ako aj na úrovni obcí. Očakáva sa, že tieto investície spolu s komplexným programom zjednodušenia procesov podnikania trvalú štrukturálnu zmenu vo fungovaní verejnej správy a vyriešia v súčasnosti nízku úroveň digitálnych verejných služieb pre občanov aj podniky. Okrem toho sa očakáva, že významné digitálne investície do daňovej správy prispedia k boju proti daňovým únikom a pašovaniu a k zníženiu administratívnej záťaže daňovníkov. Zavedenie digitálnych procesov a nástrojov do justičného systému spolu s odbornou prípravou sudcov a justičných pracovníkov prispieva k lepšiemu fungovaniu súdov. Očakáva sa, že investíciami do vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti a služieb zamestnanosti, ako aj zvyšovaním úrovne zručností a rekvalifikáciou pracovnej sily s dôrazom na zelené a digitálne zručnosti sa inkluzívnym a udržateľným spôsobom zabezpečí odolnosť a lepšia kvalita týchto kritických služieb. Významné investície sa plánujú aj na uľahčenie dosiahnutia dlhodobých cieľov politik v oblasti životného prostredia a dekarbonizácie, ako sú napríklad obnova budov z hľadiska energetickej efektívnosti, strategické projekty zelenej obnovy miest, opatrenia na rekultiváciu pôdy v oblastiach, ktorých sa dotýka vyradovanie hnedouhoľných elektrární z prevádzky, inštalácia nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá a opatrenia na podporu opätovného zalesňovania a udržateľného poľnohospodárstva.
- (35) Trvalý vplyv plánu obnovy a odolnosti sa môže posilniť aj synergiami medzi plánom obnovy a odolnosti a inými programami financovanými Európskou úniou (vrátane z fondov politiky súdržnosti a InvestEU), a to najmä vecným riešením hlboko zakorenených územných výziev a podporou vyváženého rozvoja.

- (36) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (37) V pláne obnovy a odolnosti sa prezentuje systém kontroly riadenia zahŕňajúci štyri orgány, ktoré tvorí koordinačná agentúra pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, relevantné útvary príslušných ministerstiev, orgány pre vykonávanie a výbor pre finančný audit (EDEL). Celková zodpovednosť za koordináciu realizácie a monitorovania je zverená nedávno zriadenej koordinačnej agentúre pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktorá patrí pod ministerstvo financií. Väčšina orgánov pre vykonávanie zodpovedných za vykonávanie opatrení ešte nie je určená. V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 by Grécko malo pred predložením prvej žiadosti o platbu Komisii náležitým spôsobom zriadiť systém riadenia a kontroly, aby dosiahlo súlad s článkom 22 uvedeného nariadenia. Plán obnovy a odolnosti obsahuje podrobný prehľad plánovaných procesov monitorovania a podávania správ.
- (38) Míľniky a ciele gréckeho plánu obnovy a odolnosti predstavujú vhodný systém na monitorovanie vykonávania plánu obnovy a odolnosti. Sú vo všeobecnosti dostatočne jasné a komplexné na to, aby sa zabezpečilo, že ich splnenie bude možné vysledovať a overiť. Míľniky a ciele sú ďalej relevantné a prijateľné, keďže ich rozsah odráža celkový cieľ opatrení.

- (39) Míľniky a ciele sú relevantné aj pre už dokončené opatrenia, ktoré sú oprávnené podľa článku 17 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241. Na odôvodnenie žiadosti o vyplatenie sa vyžaduje uspokojivé plnenie týchto míľnikov a cieľov v priebehu času.
- (40) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa finančná podpora v rámci mechanizmu oznámila a uznala v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) 2021/241. V rámci nástroja technickej podpory zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240¹ možno požiadať o technickú podporu, ktorá má pomôcť členským štátom pri vykonávaní ich plánov obnovy a odolnosti.

Výpočet nákladov

- (41) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu je odôvodnenie uvedené v pláne obnovy a odolnosti týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 1).

- (42) Bol poskytnutý podrobný rozpis nákladov podľa jednotlivých opatrení. Pri jednotlivých opatreniach sú použité rôzne metodiky výpočtu nákladov, pričom najčastejšie sa uplatňuje prístup zdola nahor. V prípade prevažnej väčšiny opatrení sa náklady posudzujú ako primerané, realistické, nákladovo efektívne a zodpovedajúce. Suma odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti takisto zodpovedá očakávanému sociálnemu a hospodárskemu vplyvu plánovaných opatrení a poskytnuté odôvodnenia posúdenia nákladov sú vo všeobecnosti dostatočné. V prípade obmedzeného počtu posúdení nákladov tieto do strednej miery prekročili rozsah nákladov stanovený porovnateľnými projektmi. Posúdenie nákladov vyhodnotil externý konzultant a schválila ho grécka národná rada pre produktivitu. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému hospodárskemu a sociálnemu vplyvu na vnútroštátnej úrovni.

Ochrana finančných záujmov Únie

- (43) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom Únie vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu rozpočtu Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092¹.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

- (44) Stanovuje sa doplňujúci míľnik, v ktorom sa vyžaduje určiť právny mandát výboru pre finančný audit a vytvoriť systém kontroly riadenia a systém auditu, aby bolo možné: a) zaistiť zber údajov a monitorovanie plnenia míľnikov a cieľov; b) umožniť vypracovanie vyhlásení riadiaceho subjektu a súhrnu auditov, ako aj žiadostí o platbu; a c) zaviesť potrebné postupy na zber a uchovávanie údajov o prijímateľoch, dodávateľoch, subdodávateľoch a konečných užívateľoch výhod v súlade s článkom 22 nariadenia (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o prvú žiadosť o platbu do 30. septembra 2021. Mala by sa vypracovať osobitná auditorská správa o vytvorení systému. V danej správe by sa mali analyzovať všetky súvisiace zistené nedostatky a prijaté alebo plánované nápravné opatrenia.

- (45) Systém kontrol a auditu vytvorený Gréckom je koherentne koncipovaný tak, aby spĺňal požiadavky nariadenia (EÚ) 2021/241. Systém vnútornej kontroly je založený na spoľahlivých procesoch a štruktúrach: úlohy a povinnosti aktérov v oblasti kontrol a auditov sú jasné, príslušné kontrolné funkcie sú primerane oddelené a zabezpečuje sa nezávislosť aktérov vykonávajúcich audit. Výbor pre finančný audit vykonáva audit s cieľom skontrolovať, či orgány pre vykonávanie, ktorých úlohou by malo byť riadenie a realizácia schválených projektov, uskutočňujú postupy na predchádzanie podvodom, korupcií a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe nariadenia (EÚ) 2021/241 vrátane opatrení zameraných na zabránenie dvojitému financovaniu z iných programov Únie, ako aj na dodržiavanie platných pravidiel. Každý orgán pre vykonávanie je hodnotený z hľadiska vlastného a kontrolného rizika a výbor pre finančný audit stanovuje svoje priority auditu na základe poradia rizík. Dvojitému financovaniu na základe nariadenia (EÚ) 2021/241 a z iných programov Únie sa predchádza prostredníctvom viacerých úrovní kontrol. Audit orgánov pre vykonávanie zodpovedných za realizáciu a riadenie reforiem a investícií by mali robiť nezávislí certifikovaní audítori. Celkovou koordináciou a monitorovaním plánu obnovy a odolnosti je poverená koordinačná agentúra pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktorá predstavuje jednotné kontaktné miesto medzi gréckymi orgánmi a Komisiou. Koordinácia agentúra pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by mala predkladať Komisii žiadosti o platby raz za pol roka, a to po overení dosiahnutia míľnikov a cieľov prostredníctvom riadiaceho informačného systému pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktoré budú doplnené vyhlásením riadiaceho subjektu a súhrnom auditov, ktoré vykonal výbor pre finančný audit. Predpokladá sa, že aktéri zodpovední za kontroly by mali mať oprávnenie zo zákona a administratívne kapacity na vykonávanie svojich úloh.

- (46) Grécko informovalo, že prebieha vývoj IT nástroja na riadenie míľnikov a cieľov a podávanie správ o nich na účely splnenia osobitných požiadaviek na riadenie a podávanie správ opísaných v pláne obnovy a odolnosti. V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 by Grécko malo vykonať toto opatrenie s cieľom dosiahnuť súlad s článkom 22 uvedeného nariadenia.

Koherentnosť plánu obnovy a odolnosti

- (47) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.11 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na realizáciu reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.

- (48) Reformy a investície prezentované v gréckom pláne obnovy a odolnosti sa navzájom dopĺňajú. Sú založené na komplexnom pláne rastu, ktorý zabezpečuje jeho súdržnosť a prispieva k inteligentnému, inkluzívnemu a udržateľnému hospodárskemu rozvoju v budúcnosti. Štyri hlavné piliere plánu obnovy a odolnosti, a to a) zelená transformácia; b) digitálna transformácia; c) zamestnanosť, zručnosti a sociálna súdržnosť; a d) súkromné investície a transformácia hospodárstva, sú vo veľkej miere prepojené a vzájomne sa posilňujú. Obsahujú opatrenia súvisiace s digitálnou transformáciou, ktoré sú kľúčovými faktormi pre prechod Grécka na zelené a obehové hospodárstvo. Podobne aj začlenenie kritérií súvisiacich s klímou a udržateľnosťou z piliera týkajúceho sa zelenej transformácie by malo podľa očakávaní posilniť zavádzanie digitálnych technológií a uľahčiť realizáciu digitálneho piliera. Očakáva sa, že strategické investície do digitálnych viacnárrodných projektov a vznikajúcich technológií pomôžu dosiahnuť potrebný rozsah a interoperabilitu. Prostredníctvom tretieho piliera by sa malo zabezpečiť, aby digitálna a zelená transformácia prebiehali spravodlivo v celej gréckej spoločnosti, a to uprednostňovaním tvorby udržateľných pracovných miest, skvalitňovaním systému vzdelávania a zručností, ako aj poskytovaním vysokokvalitných a účinných služieb zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti. Cieľom štvrtého piliera je mobilizovať súkromné a verejné investície so zámerom zvýšiť konkurencieschopnosť, podporiť produktivitu a dlhodobý rast, vytvoriť nové pracovné miesta a zároveň zaviesť inštitucionálne rámce, ktoré by mali umožniť, aby sa digitálna a zelená transformácia v Grécku uskutočnila v praxi.

Rovnosť

- (49) Plán obnovy a odolnosti obsahuje rad opatrení, ktoré podľa predpokladov prispievajú k riešeniu výziev v oblasti rodovej rovnosti a rovnakých príležitostí pre všetkých. Patria sem cielené reformy a investície v oblasti zamestnanosti, zručností, zdravia a sociálnej súdržnosti. Medzi prijímateľmi sú dlhodobo nezamestnaní, osoby so zdravotným postihnutím a bezdomovci, osoby s menšinovým etnickým pôvodom, migranti a žiadatelia o azyl, ako aj osoby žijúce v extrémnej chudobe. Cieľom plánu obnovy a odolnosti je ďalej podporovať povedomie o rozmanitosti v súkromnom a vo verejnom sektore a posilniť monitorovacie mechanizmy. Pokiaľ ide o rodovú rovnosť, plán obnovy a odolnosti obsahuje niekoľko opatrení na podporu účasti žien na trhu práce, a to aj prostredníctvom cielených dotácií na zamestnávanie a programov zvyšovania úrovne zručností a rozširovaním zariadení pre deti na vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve. Aspekt rovnosti je navyše prítomný aj v niektorých ďalších opatreniach, ktoré nie sú výslovne zamerané na podporu rovnosti príležitostí. Počas realizačnej fázy plánu obnovy a odolnosti by sa mal zabezpečiť zber údajov rozčlenených podľa pohlavia a etnického pôvodu s cieľom lepšie posúdiť a sledovať otázky rovnosti.

Vlastné posúdenie bezpečnosti

- (50) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa vlastné posúdenie bezpečnosti v súvislosti s investíciami do digitálnych kapacít a pripojiteľnosti. Pokiaľ ide o investície do pripojiteľnosti, a najmä do sietí 5G, v pláne obnovy a odolnosti sa identifikujú príslušné bezpečnostné otázky a súvisiace riziká a určujú sa zmierňujúce opatrenia, ktoré sa majú pre každé z rizík prijať na základe spoločných objektívnych kritérií zahrnutých do súboru nástrojov EÚ pre kybernetickú bezpečnosť sietí 5G.

- (51) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa niekoľko cezhraničných a viacnárrodných projektov, najmä v rámci digitálneho piliera. Nechýbajú investičné projekty s digitálnym rozmerom, ako je investícia do „koridorov 5G“, ktorá by mala podporiť aj cezhraničný koridor Solún – Sofia – Belehrad, a investícia do „malých satelitov“, ktorou by sa mala zabezpečiť interoperabilita s iniciatívou európskej kvantovej komunikačnej infraštruktúry (EuroQCI). Okrem toho sa očakáva, že vďaka investičnému projektu zameranému na podmorské káble s optickým vláknom sa podporí kladenie podmorských káblov s optickým vláknom s cieľom prepojiť kontinentálne Grécko s gréckymi ostrovmi a s Cyprom. Plán obnovy a odolnosti obsahuje aj investície do systému novej vysokovýkonnej výpočtovej techniky s cieľom modernizovať existujúci systém, ktorý používa spoločnosť pre národné infraštruktúry pre výskum a technológie – *National Infrastructures for Research and Technology*, a do jeho prepojenia so superpočítačmi EuroHPC; ako aj zriadenie národného strediska pre kyberneticko-bezpečnostné operácie a jeho zapojenie do siete tvorenej podobnými strediskami v iných členských štátoch. Plán obnovy a odolnosti ďalej rozvíja rámec spoločných európskych služieb dátovej infraštruktúry a poskytovanie infraštruktúry a služieb centrálneho cloud computingu.

Konzultačný proces

- (52) Plán obnovy a odolnosti obsahuje osobitný oddiel opisujúci konzultačný proces, ktorý sa uskutočnil pred predložením plánu obnovy a odolnosti Komisii. V pláne obnovy a odolnosti sa uvádza aj zoznam zainteresovaných strán, s ktorými sa uskutočnili konzultácie v období od júla 2020 do apríla 2021 a ktoré poskytli podnety na jeho prípravu, vrátane zástupcov miestnych a regionálnych orgánov, priemyslu a iných hospodárskych združení, mimovládnych organizácií a kľúčových sociálnych partnerov. V pláne obnovy a odolnosti sa uvádzajú aj príklady odporúčaní reforiem a investícií, ktoré boli zohľadnené pri jeho príprave. Do realizácie investícií a reforiem zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti je nevyhnutné zapojiť všetky miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán obnovy a odolnosti.

Kladné posúdenie

- (53) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti Grécka obsahujúce konštatovanie, že plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v tomto rozhodnutí mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohe V k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu plánu obnovy a odolnosti, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na realizáciu plánu obnovy a odolnosti vo forme nenávratnej finančnej podpory a úverovej podpory.

Finančný príspevok

- (54) Odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti Grécka predstavujú 31 164 331 515 EUR. Keďže plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241 v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a keďže objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako maximálny finančný príspevok, ktorý je k dispozícii pre Grécko, finančný príspevok pridelený na plán obnovy a odolnosti Grécka by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý má Grécko k dispozícii.
- (55) V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má výpočet maximálneho finančného príspevku pre Grécko aktualizovať do 30. júna 2022. V súlade s článkom 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 by sa suma pre Grécko, ktorá nepresahuje maximálny finančný príspevok uvedený v článku 11 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia, mala sprístupniť na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. Ak to bude v nadväznosti na aktualizáciu maximálneho finančného príspevku potrebné, Rada by na návrh Komisie mala bez zbytočného odkladu zmeniť toto rozhodnutie tak, aby obsahovalo aktualizovaný maximálny finančný príspevok, vypočítaný v súlade s článkom 11 ods. 2 uvedeného nariadenia.
- (56) Grécko okrem toho požiadalo o úverovú podporu s cieľom podporiť dodatočné reformy a investície. Maximálny objem úveru, ktorý Grécko požaduje, predstavuje menej ako 6,8 % jeho hrubého národného dôchodku za rok 2019 v bežných cenách. Objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako finančný príspevok dostupný pre Grécko v kombinácii s požadovanou úverovou podporou.

- (57) Poskytovaná podpora sa bude financovať z finančných prostriedkov, ktoré si Komisia vypožičia v mene Únie na základe článku 5 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053¹. Podpora by sa mala vyplatiť v splátkach, keď Grécko uspokojivo splní príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti.
- (58) Grécko požiadalo o predbežné financovanie v objeme 13 % finančného príspevku a 13 % úveru. Uvedená suma by sa mala Grécku sprístupniť s výhradou nadobudnutia platnosti dohody stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 (ďalej len „dohoda o financovaní“) a dohody o úvere stanovenej v článku 15 ods. 2 uvedeného nariadenia (ďalej len „dohoda o úvere“) a v súlade s nimi.
- (59) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa pridelenia finančných prostriedkov Únie v rámci ktoréhokoľvek iného programu Únie okrem mechanizmu ani postupy týkajúce sa narušenia fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu iniciovať najmä podľa článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nezavaruje členské štáty povinnosti oznamovať Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 z 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie plánu obnovy a odolnosti Grécka na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie plánu obnovy a odolnosti vrátane príslušných míľnikov a cieľov či dodatočných míľnikov a cieľov súvisiacich s vyplatením úveru, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2
Finančný príspevok

1. Únia sprístupňuje Grécku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 17 769 942 602 EUR¹. Suma 13 515 279 418 EUR sa sprístupní na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. Ak výsledkom aktualizácie stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 bude aktualizovaný maximálny finančný príspevok pre Grécko, ktorý bude rovnaký alebo vyšší ako suma 17 769 942 602 EUR, ďalšia suma vo výške 4 254 663 184 EUR sa sprístupní na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023. Ak výsledkom aktualizácie stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 bude aktualizovaný maximálny finančný príspevok pre Grécko, ktorý bude nižší ako suma 17 769 942 602 EUR, rozdiel medzi aktualizovaným maximálnym finančným príspevkom a sumou 13 515 279 418 EUR sa sprístupní na uzavretie právneho záväzku v súlade s postupom stanoveným v článku 20 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2021/241 od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.

¹ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Grécka na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaným v súlade s metodikou stanovenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

2. Komisia poskytuje Grécku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Suma 2 310 092 538 EUR sa sprístupňuje ako platba predbežného financovania, pričom zodpovedá 13 % finančného príspevku. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.
3. Predbežné financovanie sa uvoľňuje s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní a v súlade s ňou. Predbežné financovanie sa zúčtováva pomerným odpočítaním od splátok, ktoré majú byť vyplatené .
4. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o financovaní je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Grécko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti. S výhradou nadobudnutia účinnosti právnych záväzkov uvedených v odseku 1 musí Grécko splniť míľniky a ciele najneskôr do 31. augusta 2026, aby bolo oprávnené na úhradu.

Článok 3

Úverová podpora

1. Únia poskytne Grécku úver vo výške najviac 12 727 538 920 EUR.
2. Komisia sprístupňuje Grécku úverovú podporu v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Suma 1 654 580 060 EUR sa sprístupňuje ako platba predbežného financovania, pričom zodpovedá 13 % úveru. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.
3. Predbežné financovanie sa uvoľňuje s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o úvere a v súlade s ňou. Predbežné financovanie sa zúčtováva pomerným odpočítaním od splátok, ktoré majú byť vyplatené.
4. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o úvere je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Grécko uspokojivo splnilo dodatočné míľniky a ciele, na ktoré sa úver vzťahuje, určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti. Grécko musí splniť dodatočné míľniky a ciele, na ktoré sa úver vzťahuje, najneskôr do 31. augusta 2026, aby bolo oprávnené na úhradu.

Článok 4
Adresát rozhodnutia

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.

V ...

Za Radu
predseda
